

УДК 378.147:004

С. М. АМЕЛІНА

доктор педагогічних наук, професор

Р. О. ТАРАСЕНКО

кандидат технічних наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

**СПЕЦКУРС “ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ПРОЕКТАХ”
ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ**

У статті розглянуто питання застосування спецкурсу в процесі формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів. Наведено перелік знань і вмінь, формування яких може бути забезпечено завдяки застосуванню спецкурсу в навчальному процесі. Визначено дидактичні принципи, покладені в основу розробки теоретичного матеріалу, завдань до лабораторних робіт, завдань для самостійного опрацювання. Здійснено опис особливостей вивчення спецкурсу з урахуванням цілеспрямованого педагогічного впливу на мотивацію студентів. Сформовано вимоги до підготовки вихідних матеріалів до виконання лабораторних робіт. Показано утруднення опанування студентами різних тем спецкурсу та шляхи їх подолання.

Ключові слова: інформаційна компетентність, спецкурс, програмні продукти, перекладач.

Покращення інформаційної підготовки майбутніх перекладачів для аграрної галузі та досягнення ними необхідного рівня сформованості інформаційної компетентності відповідно до визначених вимог освітніх та виробничих стандартів є актуальним завданням системи підготовки перекладацьких кадрів. Тому з метою забезпечення комплексного формування у майбутніх перекладачів спеціальних знань, умінь, навичок, уявлень, установок, цінностей, особистісних якостей, способів мислення, важливих в аспекті виконання перекладацької діяльності в умовах інформаційного суспільства, необхідно запроваджувати до навчального плану їхньої підготовки спецкурси, які б забезпечували формування складових інформаційної компетентності щодо застосування сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності.

Мета статті – розглянути особливості застосування спецкурсу “Інформаційні технології в перекладацьких проектах” у процесі формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів.

Удосконалення професійної підготовки майбутніх перекладачів були предметом дослідження науковців провідних вітчизняних університетів. Зокрема, різні аспекти проблеми формування певних компетентностей у процесі професійної підготовки майбутніх перекладачів висвітлили Є. Беседіна, В. Желясков, Ю. Колос, О. Мацюк, О. Рогульська, З. Підручна. Однак, такий аспект, як формування інформаційної компетентності майбутніх пере-

кладачів для аграрної галузі у вищих навчальних закладах, потребує детального вивчення.

Упровадження та вивчення спецкурсу “Інформаційні технології в перекладацьких проектах” у процес підготовки майбутніх перекладачів було здійснено з метою формування в студентів складових інформаційної компетентності [1], які нададуть їм змогу ефективно здійснювати професійну діяльність у межах перекладацьких проектів із використанням інформаційних технологій згідно з вимогами українських і міжнародних стандартів та потребами роботодавців.

Зміст спецкурсу був структурований за двома змістовими модулями – “Проектування та підготовка перекладацьких проектів” і “Реалізація перекладацьких проектів засобами SDL Trados”, які містили теми, взаємопов’язані логікою формування цілісної системи складових інформаційної компетентності майбутніх перекладачів для аграрної галузі. За результатами вивчення розробленого спецкурсу “Інформаційні технології в перекладацьких проектах” студенти засвоїли знання щодо призначення, сфери застосування й основних характеристик технічних пристроїв для організації та здійснення перекладацької діяльності в межах перекладацьких проектів; структури, функцій і умов використання сучасних систем автоматизованого перекладу (CAT-систем); сервісів комп’ютерних мереж для отримання вихідних даних та передачі результатів перекладацької діяльності замовнику. Майбутні перекладачі також вивчили вимоги нормативних документів (стандартів) до надання перекладацьких послуг з використанням систем автоматизованого перекладу. Важливим аспектом спецкурсу стало вивчення джерел та способів доступу до інформаційного забезпечення перекладацьких проектів (електронні каталоги, галузеві портали для здійснення інформаційно-довідкового пошуку за замовленою тематикою, електронні термінологічні бази, електронні корпуси паралельних текстів, електронні бази галузевих матеріалів аграрного спрямування, бази пам’яті перекладів аграрних текстів). Як окремий результат вивчення спецкурсу відзначимо опанування студентами спеціалізованих форматів файлів збереження інформаційних ресурсів, вихідних матеріалів, проміжних та кінцевих результатів перекладу і особливостей їх використання в межах перекладацьких проектів. Досягнення студентами відповідного рівня знань щодо створення основних інформаційних ресурсів у вигляді термінологічних бази та баз пам’яті перекладів стало підґрунтям успішного опанування подальших тем спецкурсу.

Основний акцент спецкурсу було зроблено на засвоєнні знань щодо технології реалізації перекладацьких проектів засобами SDL Trados та опанування функцій виконавців зазначених проектів. В основу логіки цього процесу покладено низку дидактичних принципів, а саме: від простого до складного, наочності, поєднання теорії з практикою, послідовності й наступності, цілісності. Ці принципи застосовували, передусім, при розробці теоретичного матеріалу, завдань до лабораторних робіт, завдань для само-

стійного опрацювання. Запорукою успіху для досягнення необхідного рівня знань у межах вивчення спецкурсу вважали створення позитивної мотивації, якої можна досягнути шляхом показу переконливих переваг знань і вмінь щодо застосування систем автоматизованого перекладу та систем термінологічного менеджменту в професійній діяльності перекладачів. Незважаючи на складність опанування таких систем, здійснено демонстрацію їх переваг у доступних формах на початковому етапі опанування спеціалізованих програмних продуктів навіть без глибокого розуміння сутності процесів та функціональних можливостей. Мотивація підтримувалася неперервним акцентуванням на перевагах, представлення яких було вибудовано за системою паралельного співвідношення розуміння їх важливості з рівнем опанування CAT-систем. Це потребувало пошуку, комплексної підготовки й розробки матеріалів до всіх видів навчальної діяльності.

Досягнення зазначених мотиваційних аспектів вдалося забезпечити шляхом порівняння на перших заняттях ефективності перекладу галузевих текстів традиційним способом та з використанням систем автоматизованого перекладу. В основу порівняння покладено прості, зрозумілі, очевидні але невід'ємні критерії оцінювання процесу та результату перекладу: швидкість, якість, трудомісткість, повторюваність операцій, доступність інформаційних джерел, можливість автоматизації операцій, єдність термінології. При цьому демонстрували дії перекладача для здійснення таких операцій: відкриття документа на переклад з різних форматів, забезпечення збереження елементів форматування тексту вихідного та цільового документів, запис перекладеного матеріалу. Вдалим педагогічним прийомом при цьому була демонстрація ефективності відкриття на переклад документу у форматі PDF засобами MS Word та SDL Trados Studio. Для цього підготовлено матеріали, які за структурою містили, крім власне текстових блоків, також таблиці, організаційні діаграми, рисунки з текстовими елементами, що підлягали перекладу. Такі тексти є типовими, наприклад, у сферах агроінженірингу, аграрного машинобудування, генетики. Отримані результати з використанням MS Word були прийнятні лише у випадку перекладу текстових блоків та текстових елементів таблиць. Здійснити ж запис перекладу текстових елементів у межах організаційних діаграм та рисунків було неможливо. Натомість, відкритий на переклад документ засобами SDL Trados Studio забезпечував можливість зміни текстових елементів у будь-якій його частині. Такий очевидний факт майбутні перекладачі сприймали як вагомий аргумент на користь вивчення зазначеного програмного продукту. Ще більшого ефекту вдавалося досягати, демонструючи на прикладі спеціально підготовленого документа одну з ключових функцій SDL Trados, а саме вилучення й подання на переклад лише текстових сегментів, незалежно від їх розміщення в різних структурних елементах документа. При цьому перекладач концентрував свої зусилля виключно на процесі знаходження відповідників у цільовій мові. Зворотний процес розміщення перекладених текстових сегментів відбувався автоматично зі збереженням

форматування вихідного документа. Застосування зазначених прийомів на перших лекціях спецкурсу сприяли формуванню стійкого інтересу до опанування новітніх технологій. Але важливим елементом підготовки до проведення такої лекції є спеціально підібраний, автентичний матеріал, який має містити увесь структурний спектр розміщення текстових елементів, які підлягають перекладу.

Подальші етапи вивчення спецкурсу передбачали набуття знань і вмінь щодо формування термінологічних баз у спеціалізованих форматах засобами SDL MultiTerm. Виконання таких перекладацьких завдань може бути реалізовано різноманітними способами. Для забезпечення полегшення розуміння цього процесу на початковому етапі було запропоновано опанування способу, який надавав змогу максимально використати набуті раніше знання з укладання глосаріїв з використанням MS Word. При цьому студенти розпочинали практичну роботу зі створення термінологічних баз шляхом структурування термінів у табличній формі. Як вихідні матеріали їм було запропоновано використати електронну версію словника галузевих термінів. При цьому попередньо було визначено критерії відбору таких словників для відпрацювання технологічних особливостей створення термінологічних баз, урахування спрямованості підготовки майбутніх перекладачів на галузеву специфіку, забезпечення індивідуалізації завдань. До основних критеріїв зараховано: належність словників до аграрної й природоохоронної галузі, наявність у них дефініцій до термінів хоча б однією з мов, представлення синонімів до термінів за умови їх існування в мові.

Технологічний процес створення термінологічних баз потребував подальшого перетворення структурованих записів на таблицю, сформатовану певним чином засобами MS Excel. Такі дії не викликали в студентів особливих труднощів, але містили певний елемент ускладнення щодо попередніх дій та передбачали усвідомлення важливості цього етапу з погляду формування структури майбутньої термінологічної бази. Також особливістю цього етапу було розуміння системи розміщення в структурі таблиці MS Excel термінів вибраних мов, синонімів до термінів відповідної мови, дефініцій до термінів відповідної мови. Досягнення розуміння цієї системи забезпечується дотриманням вищезазначених критеріїв при відборі вихідних термінологічних матеріалів. Наступний етап опанування технології створення термінологічних баз потребував засвоєння принципово нових знань і вмінь, які лежали в площині безпосереднього опанування спеціалізованого програмного додатка SDL MultiTerm Convert. Ефективним при цьому виявилось застосування методичних матеріалів, які схематично відображали покроковість дій, закладену в логіку роботи більшості додатків пакета SDL MultiTerm.

Наступним кроком вивчення спецкурсу, в який було закладено поєднання розвитку мотиваційних аспектів щодо важливості опанування CAT-систем та засвоєння знань і набуття вмінь їх використання в професійній діяльності на вищому рівні, стало формування галузевих термінологічних

баз шляхом екстрагування термінів із спеціалізованих текстів. Мотиваційний аспект забезпечувався демонстрацією принципово нового підходу до отримання вихідного термінологічного матеріалу засобами SDL MultiTerm Extract. Сутність процесу зводилася до автоматичного опрацювання спеціалізованих текстів, з яких за певними алгоритмами вилучався масив термінів, характерних для галузі, до якої належав текст. При цьому терміни безпосередньо додавалися до термінологічних баз спеціалізованих форматів. Не маючи прецеденту такої діяльності на попередніх етапах навчання, студенти були вражені ефективністю продемонстрованого способу отримання термінологічних ресурсів та запропонованого інструментарію. Як і на попередньому етапі, для досягнення максимального ефекту при опануванні процесу формування термінологічних баз шляхом вилучення термінології засобами SDL MultiTerm Extract були визначені критерії відбору текстів, які застосовували як індивідуальні завдання, а саме: вирівняні паралельні тексти, їх вузькогалузева спрямованість, насиченість термінами.

Демонстрацією високопрофесійного підходу до створення термінологічних баз на наступному етапі стало спрямування уваги студентів на вміння проектувати та розробляти власну систему описових полів на різних рівнях деталізації записів термінологічної бази для досягнення їх максимальної інформаційної ефективності в процесі перекладу залежно від галузевої належності, призначення, представленості мов тощо. Перехід до опанування таких досить складних механізмів побудови термінологічних баз викликав певні ускладнення після усвідомлення студентами високої трудомісткості цієї роботи, яка полягала у значних витратах часу на пошук відповідної інформації для заповнення описових полів і здійснення цих операцій для кожного запису бази. Але звернення уваги студентів до попередньо набутого досвіду з використання термінологічних матеріалів надало змогу переконати їх у важливості такої роботи, яка в подальшому неодноразово створить сприятливі умови для досягнення високої ефективності при перекладі. Важливість переконання студентів на цьому етапі зростала ще тому, що вміння враховувати велику кількість особливостей структурування описових полів на етапі проектування термінологічної бази як одного з основних інформаційних ресурсів забезпечення процесу перекладу пов'язано з тим, що внести в подальшому зміни до структури вже створеної бази неможливо. А без наявного досвіду використання таких термінологічних баз досить складно передбачити всі аспекти, які можуть виникнути в процесі роботи з ними. Вирішенню цього завдання сприяла презентація на лекції технології проектування та розробки високоінформаційної термінологічної бази аграрного спрямування, а саме підгалузі "Тваринництво", засобами SDL MultiTerm. Представлений у матеріалах лекції зразок термінологічної бази з ієрархічно структурованою розгалуженою системою заповнених відповідним чином описових полів на кожному рівні деталізації записів, а також проведений детальний аналіз вдало продемонстрували її високу інформаційність. Здійснений при цьому супровідний по-

каз спеціальних способів та типів даних щодо заповнення описових полів, закладених у систему SDL MultiTerm, надав змогу знизити в студентів відчуття високої трудомісткості цих процесів. Загалом сумарний ефект від застосованих методичних прийомів надав змогу сформуванню в майбутніх перекладачів установку на необхідність, з одного боку, формування високоінформаційних термінологічних баз, а з іншого – вивчення ц максимально-го використання спеціалізованих функцій SDL MultiTerm для створення термінологічних записів та ефективного управління ними.

Запропоновані підготовлені вирівняні паралельні тексти, які використовували на попередніх етапах вивчення дисципліни, створили логічну базу для наступного етапу. Він був спрямований на забезпечення набуття знань та формування вмінь зі створення принципово нового інформаційного ресурсу забезпечення перекладу в системах автоматизованого перекладу. Цим ресурсом є бази пам'яті перекладів, в основі яких лежать вирівняні паралельні тексти. Відпрацювання технології отримання таких текстів у навчальному процесі передбачало опрацювання текстових матеріалів, які включали оригінал вихідною мовою й адекватний йому переклад цільовою мовою, засобами спеціалізованого програмного додатку SDL Trados WinAlign. Сутність цього процесу полягала в знаходженні, зіставленні та фіксуванні зв'язків між відповідними текстовими сегментами вихідного й цільового текстів. Така робота є сама по собі тривалою та трудомісткою, а в поєднанні з новизною цього виду діяльності та необхідністю опанування специфічного програмного продукту викликала в студентів серйозні труднощі. Тому тексти для опрацювання цих операцій у межах перших занять з теми були підібрані так, щоб вони містили лише текстові сегменти, розміщені у вигляді абзаців. При цьому уникали наявності в текстах таблиць, діаграм, блок-схем із тестовими записами. Більш складні тексти, які містили вищезазначені елементи, були запропоновані на виконання студентам, які на попередніх етапах досягли вищого рівня оволодіння програмними продуктами. При вивченні цієї теми було застосовано лекцію-показ з використанням проекційної техніки, особливістю якої було покрокове демонстрування технології створення бази пам'яті перекладів засобами SDL Trados WinAlign.

Викладання теоретичних основ спецкурсу базувалося на дотриманні принципу наочності, з урахуванням принципу цілісності, які були реалізовані в розробці комплексу електронних презентацій до лекцій, головною ідеєю яких було спрямування їх змісту на структурно-схематичне подання матеріалу. Такий підхід сприяв формуванню комплексу знань щодо розуміння як цілісності системи реалізації перекладацьких проектів, так і сутності реалізації окремих етапів з використанням спеціалізованих програмних продуктів.

Запровадження спецкурсу “Інформаційні технології в перекладацьких проектах” також надало змогу навчити майбутніх перекладачів формулювати вимоги до апаратних ресурсів, задіяних у перекладацьких проє-

ктах на основі порівняльного аналізу доцільності, функціональності, ефективності, доступності та вартості їх складових; обґрунтувати й вибрати серед класу систем автоматизованого перекладу (CAT-систем) програмне забезпечення, яке буде оптимальним для реалізації перекладацьких проєктів. Важливим результатом вивчення спецкурсу стала сформованість таких умінь студентів: створювати перекладацький проєкт у середовищі SDL Trados та здійснювати підготовку робочого середовища перекладу; визначати необхідні ресурси (інформаційні, технічні, часові) для здійснення перекладу залежно від складності вихідних матеріалів; формувати, наповнювати та редагувати термінологічні бази; здійснювати підготовку текстів до вирівнювання для застосування їх при створенні баз пам'яті перекладів; формувати, наповнювати та редагувати бази пам'яті перекладів; здійснювати обробку інформаційного забезпечення перекладацького проєкту, поданого у відповідних форматах (txt, doc, rtf, xls, odt, pdf, html, xml, xdt, glo, ppt, tmx, tbx, bpm, xliff, sdltm, sdltb) та забезпечувати при потребі необхідне конвертування файлу одного формату в інший. Ключовими для майбутніх перекладачів вміннями, набутими у процесі опанування спецкурсу, були такі: здійснювати переклад документів, поданих у різних форматах (doc, xls, ppt, pdf) у середовищі SDL Trados з використанням галузевих термінологічних баз та баз пам'яті перекладів аграрного спрямування; здійснювати контроль за виконанням перекладацького проєкту засобами SDL Trados; представляти результати перекладу у визначеному замовником вигляді та форматі документа; передавати електронний варіант перекладу з використанням визначеного замовником сервісу комп'ютерної мережі чи типу зовнішнього носія [2].

Окремо відзначимо цінність зазначеного спецкурсу щодо формування вмінь виконувати функції перекладача, редактора, менеджера проєкту з використанням інструментарію SDL Trados. Це було досягнуто шляхом упровадження в навчальний процес навчальних перекладацьких проєктів для відпрацювання навичок виконання зазначених функцій та узгодження дій у команді при колективній діяльності в межах цих проєктів з урахуванням її специфіки та спеціальних функцій систем автоматизованого перекладу. Застосування в межах спецкурсу навчальних перекладацьких проєктів було зумовлено тим, що важливим фактором, який визначає можливість досягнення успіху командою фахівців, є рівень взаємодії й спільної діяльності її членів. Формування таким шляхом здатності майбутніх перекладачів до спільної професійної діяльності надало змогу здійснювати комплексний вплив на формування мотиваційного, діяльнісного та особистісного компонентів їхньої інформаційної компетентності. Результатом впливу на мотиваційний компонент стали наявність бажання у студентів спільного вирішення завдань та їхнє прагнення досягти командою конкретної мети. Проявом впливу на діяльнісний компонент була наявність умінь колективної роботи й комунікації. Крім того, оскільки при реалізації навчальних перекладацьких проєктів команду створювали для виконання певного завдання, тому важливим було визначення рольових

функцій кожного її члена, переліку вмінь, якими повинні володіти її члени, термінів виконання завдання та ступеня контролю за роботою команди з боку “керівництва”. До основних умінь та якостей, розвитку яких сприяла така організація навчальної діяльності, належали: базові аналітичні вміння; мисленнєві здатності, що базуються на відповідних способах мислення; особистісні якості (організованість, самоконтроль, відповідальність); уміння міжособистісного спілкування й спільної роботи.

Застосування під час вивчення спецкурсу навчальних перекладацьких проектів, а також таких форм і методів організації навчальної діяльності, як робота в групах, аналіз виробничих ситуацій, рольові ігри в проектах, сприяло формуванню здатності до взаємодії в команді. При цьому прагнули, щоб команда набула таких рис: згуртованість (тісний взаємозв’язок і спільні дії членів групи для вирішення конкретних перекладацьких завдань), сумісність (добрі взаємини між членами команди), спрацьованість (рівень фаховості учасників і взаємодії між ними, який забезпечує максимально можливий результат з мінімальними ресурсними затратами), спрямованість (підпорядкування спільним цілям діяльності як усієї групи, так і кожного її члена окремо для забезпечення якості та вчасності виконання перекладацьких проектів).

Висновки. Таким чином, дидактична цінність зазначеного спецкурсу для формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів полягає в набутті ними системи знань щодо застосування інформаційних технологій у сучасних умовах здійснення професійної діяльності й у забезпеченні практичної реалізації набутих умінь та можливості формування й виявлення особистісних якостей, важливих з погляду здатності їх до роботи в перекладацьких проектах як різновиду колективної діяльності.

Перспективи подальшого дослідження можуть бути пов’язані з розробкою нових спецкурсів, спрямованих на формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів у процесі їхньої професійної підготовки.

Список використаної літератури

1. Тарасенко Р. О. Особливості інформаційної підготовки майбутніх перекладачів у вітчизняних ВНЗ / Р. О. Тарасенко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол. : Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя, 2013. – Вип. № 33(86). – С. 627–634.

2. Тарасенко Р. О. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни “Інформаційні технології в перекладацьких проектах”. – Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2015. – 52 с.

Стаття надійшла до редакції 19.09.2016.

Амелина С. Н., Тарасенко Р. А. Спецкурс “Информационные технологии в переводческих проектах” как средство формирования информационной компетентности будущих переводчиков

В статье рассмотрены вопросы использования спецкурса в процессе формирования информационной компетентности будущих переводчиков. Приведен перечень знаний и умений, формирование которых может быть обеспечено благодаря использованию спецкурса в учебном процессе. Определены дидактические принципы, положен-

ные в основу разработки теоретического материала, заданий к лабораторным работам, заданий для самостоятельной работы. Осуществлено описание особенностей изучения спецкурса с учетом целенаправленного педагогического воздействия на мотивацию студентов. Сформированы требования к подготовке исходных материалов для выполнения лабораторных работ. Показаны затруднения при освоении студентами различных тем спецкурса и пути их преодоления.

Ключевые слова: информационная компетентность, спецкурс, программные продукты, переводчик.

Amelina S., Tarasenko R. Special Course “Information Technologies in Translation Projects” as a Means of Formation of Information Competence of the Future Translators

The article deals with the problem of using a special course in the process of formation of information competence of the future translators. To ensure comprehensive formation by future translators specialized knowledge, skills, ideas, attitudes, values, personal qualities, ways of thinking, which are important in terms of performance of translation work in the information society, courses that ensure forming components of information competence for using modern information technologies should be implemented to the curriculum of training future translators. The list of knowledge and skills, the formation of which can be achieved through the use of a special course in the learning process, is given. The didactic principles are defined underlying the development of theoretical material, tasks for laboratory work, assignments for independent work. Description of features of the special course study is given taking into account the effects of targeted pedagogical influence on the motivation of students. Requirements for the preparation of initial materials for laboratory work are formed. Difficulties in learning by students of different topics of special course and the ways to overcome them are shown.

Following the completion of a developed special course “Information technologies in translation projects” students gained knowledge about purpose, scope and main characteristics of technical devices for the organization and implementation of translation within translation projects; structure, functions and terms of use of modern computer-aided translation (CAT-systems); services of computer networks for data and transfer of translation results to the customer. Future translators also studied regulatory requirements (standards) to provide translation services using automated translation. An important aspect of the special course was to study the sources and methods of access to information for translation projects support (electronic directories, branch portals for information and reference search by ordered themes, electronic terminology database, electronic corpora of parallel texts, electronic materials of agrarian database, translation memory of agricultural texts). As a result of study of a separate special course should be noted the study of specialized file formats for saving information resources, materials, intermediate and final results of translation and features of their use within translation projects. The emphasis a special course was made on learning about the technologies of translation projects with SDL Trados tools. The basis of the logic of this process was the series of didactic principles, namely, from simple to complex, visibility, combining theory with practice, consistency and continuity, integrity.

It is considered that the key to success to achieve the required level of knowledge within a specialized course study was creating positive motivation, which can be achieved by showing compelling benefits of knowledge and skills on the use of automated translation and terminology management systems in professional activity of translators. Motivation was supported by continuous emphasis on the benefits, which representation was built on a system of parallel correlation of understanding their importance to the level of mastering CAT-systems. It took the search and development of comprehensive training materials for all learning activities. The basis of comparison was simple, clear, obvious but integral criteria

for assessing process and translation outcomes, and namely: speed, quality, complexity, frequency of operations, availability of information sources, and the ability to automate operations, unity of terminology. The operations of translator were demonstrated, such as: opening a document for translation from different formats, saving formatting elements of source and target documents, recording the translated material. A good teaching technique was demonstrating efficacy of opening documents in PDF with tools of MS Word and SDL Trados Studio. Materials that contained, besides the text blocks and tables, organizational charts, pictures with text elements as subject to translate were prepared. These texts are common in the fields of agricultural engineering, agricultural engineering, genetics.

The didactic value of given special course for the formation of information competence of translators is the acquisition of knowledge system for the application of information technologies for professional activity in modern conditions and to ensure practical implementation of acquired skills, and the possibility of forming personality traits that are important in terms of ability to work in translation projects as a form of collective action.

Key words: *information competence, a special course, software, translator.*